

ALINEACIÓ ESTRATÈGICA DE L'OBSERVATORI DEL PATRIMONI NATURAL I LA BIODIVERSITAT AMB L'IPBES

Abril de 2026

TÍTOL

Alineació estratègica de
l'Observatori del Patrimoni Natural
i la Biodiversitat amb l'IPBES

REDACCIÓ

Helena Ramirez, Mathias Brummer,
Maria Blasi, Magda Pla, Dani Villero
i Lluís Brotons

AMB LA COL·L·LABORACIÓ DE

Alicia Pérez-Porro i Joan Pino

DISSENY

Nora Soler i Marta Josa Bordell

FOTOGRAFIES DE COBERTES

Vall de Molières. Galdric Mossoll.

Abril de 2026

© Generalitat de Catalunya i
Observatori del Patrimoni Natural
i la Biodiversitat de Catalunya

0. RESUM EXECUTIU	3
1. L'OBSERVATORI A L'IPBES12	3
2. CONTEXT ESTRATÈGIC I TREBALL EN XARXA	5
3. ADOPCIÓ DEL MARC DE L'IPBES I DESPLEGAMENT PER A LA IMPLEMENTACIÓ DE L'AVUACIÓ SUBNACIONAL DE L'ESTAT DE LA NATURA	6
4. MILLORAR LA PARTICIPACIÓ DE LES PARTS INTERESSADES SUBNACIONALS	6
5. SINERGIES FUTURES	7

O. RESUM EXECUTIU

Aquest informe detalla l'alineació estratègica entre l'**Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat** (a partir d'ara Observatori) i la **Plataforma Intergovernamental sobre Biodiversitat i Serveis Ecosistèmics** (IPBES). Esbossa la integració de les metodologies IPBES en avaluacions i estratègies subnacionals per millorar el compromís dels actors.

Actualment, l'IPBES es troba en un procés de reajustament de les seves prioritats en el qual està virant de la producció de més avaluacions a assegurar el seu impacte i l'augment de l'eficiència. La participació de l'Observatori en la Plenària ha evidenciat l'oportunitat que suposa reforçar els lligams internacionals a través de la seva participació en xarxes internacionals. Això pot permetre posicionar l'Observatori com una institució clau en el sistema d'avaluacions, la transferència i capacitació de la biodiversitat a nivell

Nacional. Així els processos internacionals reforcen el desplegament per a la implementació de les avaluacions subnacionals com ara l'Estat de la Natura i la millora dels processos de participació i capacitació de les parts interessades en el context català.

L'objectiu principal d'aquest informe és avaluar l'**alineació estratègica** entre l'Observatori i l'IPBES i identificar metodologies específiques que es puguin integrar a **l'informe de l'Estat de la Natura**. Això inclou una millor comprensió i participació de l'Observatori en el **context estratègic i el treball en xarxa, l'adopció de mètodes d'IPBES en avaluacions subnacionals**, el paper de l'Observatori per **millorar la participació dels actors subnacionals en les activitats de l'IPBES**, i finalment, identificar **sinergies clau futures** per promoure i millorar l'encaix estratègic entre l'Observatori i l'IPBES.

I. L'OBSERVATORI A L'IPBES12

L'**Observatori** va participar en la **Plenària de l'IPBES12** (Manchester, Regne Unit) per reforçar estratègicament els seus vincles internacionals i posicionar-se com una institució clau per a l'avaluació de la biodiversitat, com fan altres institucions a nivell internacional (com el [Finnish Nature Information Hub](#) o la [Belgian biodiversity Platform](#)). Durant l'esdeveniment (que

va tenir lloc del 3 al 8 de febrer de 2026), els representants de l'Observatori també van assistir al **Stakeholder Day**, interactuant amb importants xarxes internacionals com la **Sub-Global Assessment Network (SGAN)**, **ONet**, **Biodiversa+** o la **Xarxa ECA**, per facilitar la transferència de coneixement global al context subnacional de Catalunya.

L'IPBES12 en poques paraules:

Avaluació sobre l'Impacte i les Dependències de les Empreses sobre la Biodiversitat i pla de treball (escenaris, coneixement i buits d'informació)

El principal resultat de l'IPBES12 va ser l'aprovació de l'Avaluació sobre l'Impacte i les Dependències de les Empreses sobre la Biodiversitat i les Contribucions de la Natura a les Persones (**Assessment Report on the Impact and Dependencies of Business on Biodiversity and Nature's Contributions to People**). Durant la jornada, es va aprovar el resum per a responsables polítics (*Business and Biodiversity Assessment summary for policymakers (SPM)*) i l'acceptació dels capítols de l'Informe d'Avaluació. Això és especialment significatiu, ja que representa la primera avaluació "ràpida" de la Plataforma, completada en poc més de dos anys.

Principals conclusions de l'avaluació

1. Incompatibilitat sistèmica: les condicions operatives externes existents en molts casos perpetuen pràctiques insostenibles i no estan alineades amb un futur just i sostenible, alhora que perpetuen el risc sistèmic en totes les economies i territoris.
2. Responsabilitat corporativa: La responsabilitat de la mesura, la gestió i la presentació d'informes sobre els impactes sobre la biodiversitat i les dependències recau en les empreses.
3. Entorns facilitadors: Els governs tenen un paper crucial a l'hora de facilitar marcs reguladors i incentius que fomentin la transparència i recompensin les actuacions positives per a la biodiversitat al llarg de les cadenes de valor.

L'informe s'alinea amb l'objectiu 15 del Marc Mundial de Biodiversitat, ja que ofereix orientació sobre mètodes, dades i indicadors per calcular els impactes i les dependències empresarials. L'avaluació també aclareix com la normativa, les contractacions públiques, la planificació territorial i les llicències permeten crear expectatives per a les empreses; proporciona una orientació metodològica sobre la integració de les pressions i dependències de la biodiversitat relacionades amb les empreses en els sistemes de seguiment regionals i locals i identifica els buits de coneixement que poden cobrir les institucions de recerca regionals

Perspectiva institucional i financera de l'IPBES

La Plataforma s'enfronta a una transició institucional amb l'elecció d'un nou Panell d'Experts Multidisciplinari, la retirada dels EUA de la Plataforma i el consegüent dèficit financer que això representa, així com el creixement simultani de les adhesions.

Programa de treball futur i resultats

Durant la Plenària es va traçar un full de ruta per al programa de treball fins al 2030:

- Per millorar l'eficiència de la Plataforma, es va encarregar el desenvolupament d'un marc d'indicadors holístic per fer un seguiment de la implementació i l'impacte de les activitats de la Plataforma.
- Es van esbossar oportunitats estratègiques per a futures avaluacions, com ara: la contaminació, la pobresa, les ciutats i el canvi climàtic, i la contaminació va emergir com l'avaluació més indicada. Tanmateix, sembla que el Panell d'Experts s'està acostant a un període de reflexió estratègica que equilibra les avaluacions tradicionals amb mètodes de síntesi de coneixement més àgils, com ara informes de síntesi i documents tècnics.

- Sembla que s'està produint un canvi d'enfocament cap a "l'adopció" i l'impacte polític del coneixement existent, en lloc de la producció de nous informes. En aquesta línia, no es va llançar cap nova avaluació a l'IPBES12.
- L'IPBES12 també va adoptar plans de treball entre sessions per al període 2026-2027 sobre el desenvolupament de capacitats, coneixement i dades, coneixement indígena i local, eines de suport a polítiques i escenaris i models. El pla

de treball inclou activitats per enfortir les plataformes ciència-política nacionals i subnacionals i per contextualitzar millor els productes de l'IPBES per a diferents públics polítics.

- A l'IPBES 13, durant la segona meitat del 2027, la Plataforma prioritzarà l'aprovació de les avaluacions sobre el seguiment de la biodiversitat (Monitoring assessment) i la planificació espacial (Spatial planning and connectivity assessment).

2. CONTEXT ESTRATÈGIC I TREBALL EN XARXA

La participació de l'Observatori a l'IPBES reforça els seus **lligams internacionals**, complementant les col·laboracions existents amb projectes europeus com ara **Biodiversa+** i **BioAgora** i explora el paper d'iniciatives subnacionals com l'Observatori en el panorama de la ciència per a les polítiques a Europa. Aquest alineament posiciona l'Observatori com una institució clau per a l'avaluació de la biodiversitat i facilita la transferència de coneixement global per a l'adaptació al context català. Per aconseguir-ho, l'Observatori identifica diverses xarxes interessants per a la seva participació:

- **Xarxa d'Avaluació Subglobal (SGAN):** Una comunitat que connecta organitzacions implicades en avaluacions d'ecosistemes a totes les escales (de regional a subnacional) per desenvolupar capacitats i donar suport als processos de l'IPBES.
- **ONet:** Una xarxa autoorganitzada que representa les parts interessades de l'IPBES, que

ofereix diversos nivells de participació, des de llistes de correu fins a iniciatives específiques.

- **Xarxa ECA:** Centrat específicament en Europa i Àsia central, proporcionant una plataforma per a la col·laboració regional.
- **MedECC:** Una xarxa centrada en la Mediterrània inspirada en els principis de l'IPBES i l'IPCC, particularment rellevant per a l'àmbit marí i el nexa entre canvi climàtic i biodiversitat en el que anomenen canvi ambiental.

Contribuir més explícitament a difondre i millorar l'adopció dels resultats i les eines de l'avaluació de l'IPBES (buits de coneixement, escenaris i models) en el context català. Alguns exemples d'accions concretes inclourien informes a polítiques (*policy briefs*), difusió del coneixement basat en els informes IPBES a través de webinars i/o taules rodones, coordinació d'avaluacions, comunicats de premsa, grups de treball, coordinació de revisions, tallers per adaptar resultats (per exemple, seguiment i planificació espacial), etc.

3. ADOPCIÓ DEL MARC DE L'IPBES I DESPLEGAMENT PER A LA IMPLEMENTACIÓ DE L'AVALUACIÓ SUBNACIONAL DE L'ESTAT DE LA NATURA

Per alinear l'**informe de l'Estat de la natura** amb estàndards internacionals, es proposen diverses integracions metodològiques i estructurals:

- **Autoria i lideratge diversos:** L'Observatori recomana adoptar la figura d'"**autor col·laborador**" per a seccions o quadres específics. A més, els resultats s'han de presentar i defensar per "**co-chairs**" en lloc de només l'Observatori en si, garantint que aquests càrrecs siguin ocupats per persones amb experiència en avaluacions a gran escala.
- **Inclusió de les parts interessades:** L'èxit de l'IPBES s'atribueix a la seva naturalesa inclusiva; per tant, l'avaluació catalana hauria d'anar més enllà de l'àmbit científic per incloure altres actors (p. ex. sector empresarial)
- **Procés de revisió rigorós:** Implementació de múltiples rondes de **revisió externa**, tant per al text principal com per al **Resum per a responsables polítics (SPM)** és essencial. Això inclou facilitar la revisió per part d'experts i de l'administració pública dels comentaris clau durant sessions específiques.
- **Millores tècniques i de contingut:**
 - Referència explícita als informes de l'IPBES i traducció de les SPM en **català**.
 - Afegint "**Missatges de fons**" (*Background messages*) juntament amb els "missatges clau" en la producció d'avaluacions.
 - Identificació de **buits de coneixement** per orientar futures investigacions i accions.
 - Ús de **protocols, metadades (per documentar taules, figures, etc.) i bases de dades** per garantir la traçabilitat i la transparència en tot el procés.
 - Centrant-se en mètriques clares: **indicators, abast** (on va la informació), **adopció** (tallers) i **impacte** sobre les polítiques.
- **Alineació de polítiques:** Seguint el model de l'IPBES, els responsables polítics (com ara la Generalitat) haurien de participar-hi com a mínim en el **començament** del procés (per definir l'índex) i al **final** (per a l'SPM).

locals. Addicionalment, pot crear capacitats a escala catalana sobre els processos en la interfície ciència-política (protocols, mètodes, eines, treball en xarxa regional, etc.).

- **Estratègies de comunicació:** L'impacte es pot augmentar utilitzant **referents de la comunicació** (figures referents del sector que poden ajudar a difondre un missatge a altres àmbits). A més, cal aprofitar els punts forts de comunicació dels membres del Fòrum des del principi.
- **Suport tècnic:** L'Observatori pot sol·licitar assistència a l'IPBES **Unitats de Suport Tècnic (TSU)** per a metodologies i tallers.
- **Integració temàtica:** Explorar sinèrgies com ara incloure informes de polítiques relacionades amb el canvi climàtic (com els del taller **RESPIN**) per integrar narratives sobre el canvi climàtic i la biodiversitat dins de l'informe sobre l'Estat de la Natura.
- **Gestió del coneixement:** elaborar directrius clares sobre metadades, propietat de documents, identificació de buits de coneixement i repositori d'informació en les temàtiques de la interfície ciència-política per a la biodiversitat a Catalunya.

4. MILLORAR LA PARTICIPACIÓ DE LES PARTS INTERESSADES SUBNACIONALS

L'Observatori pretén actuar com a pont entre els processos globals i els experts locals per millorar l'impacte de les dades de biodiversitat:

- **Difusió i desenvolupament de capacitats:** L'Observatori podria actuar com a mitjà per informar la comunitat catalana sobre les

oportunitats de participació, com ara la **revisió externa de la 2a Avaluació Global** (*2nd Global Assessment*) el 2026-2027. També pot convertir-se en un **espai de trobada per a experts catalans** que participen en diverses escales d'avaluació per reforçar la rellevància d'aquests processos en la presa de decisions

5. SINERGIES FUTURES

L'objectiu final és una alineació significativa del contingut entre l'informe de l'**Estat Natura** i l'**Avaluació global de l'IPBES**. Això implica identificar aspectes complementaris entre els dos documents i animar els experts locals a participar activament com a **autors** en futures avaluacions de l'IPBES.

OBSERVATORI DEL PATRIMONI
NATURAL I LA BIODIVERSITAT

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
Tothom III